

เลขรับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เลขที่ ๑๕/๒๕๖๒

วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒

เวลา ๑๗.๑๘ น.

ร่างพระราชบัญญัติการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าว พ.ศ. ....

(นายอนุทิน ชาญวีรกูล และคณะ เป็นผู้เสนอ)

เสนอร่างฯ ฉบับนี้เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๒

บันทึกหลักการและเหตุผล  
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าว  
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าว

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๓ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัยโดยใช้ต้นทุนต่ำและสามารถแข่งขันในตลาดได้ ซึ่งข้าวถือว่าเป็นพืชที่สำคัญของประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง แต่ในปัจจุบันปรากฏว่าการปลูก การผลิต การจำหน่าย และการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าวทั้งกระบวนการกำลังประสบปัญหาอันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีความเสี่ยงต่อการขาดทุนทั้งจากปัญหาปัจจัยการผลิตที่สูงขึ้น ปัญหาราคาสินค้าทางการเกษตรตกต่ำ ปัญหาการถูกกดราคา หรือโดนเอารัดเอาเปรียบจากกลุ่มพ่อค้าคนกลาง และปัญหาสถานะขาดตลาดรองรับสินค้า ส่งผลให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต มีหนี้สินเป็นจำนวนมาก และขาดแรงจูงใจในการเข้าสู่อาชีพเกษตรกร ซึ่งแม้ปัจจุบันจะมีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร รวมถึงกฎหมายว่าด้วยการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า รวมถึงกฎหมายอื่นที่มีหลักการและกำหนดมาตรการในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรบ้างแล้วก็ตาม แต่ยังคงพบว่าการดำเนินการยังไม่มีศักยภาพในการบรรเทาความเดือดร้อนและให้ความช่วยเหลือกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเท่าที่ควร ยังคงประสบปัญหาสินค้าทางการเกษตรตกต่ำ ถูกเอารัดเอาเปรียบจากกลุ่มพ่อค้าคนกลางหรือโรงสีข้าว และขาดตลาดรองรับสินค้าทางการเกษตร ดังนั้น เพื่อให้กระบวนการผลิต การจำหน่าย และการแบ่งปันผลประโยชน์เกี่ยวกับข้าวเกิดความเป็นธรรมทั้งต่อตัวเกษตรกร โรงสีข้าว และผู้บริโภค และบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนอย่างยั่งยืน สมควรสนับสนุนให้มีการจัดระบบบริหารจัดการรวมถึงควบคุมด้านการผลิต การจำหน่าย และการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าวอย่างเป็นระบบ สร้างความเป็นธรรมแก่ผู้ผลิต โรงสีข้าว ผู้จัดจำหน่ายและผู้บริโภค โดยมีคณะกรรมการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าวที่มีองค์ประกอบจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารจัดการและการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าวให้มีประสิทธิภาพ มีการกำกับ ติดตาม ควบคุมและพัฒนาทั้งกระบวนการผลิต และการตลาดให้เกิดความสมดุล ตลอดจนมีการจัดตั้งกองทุนแบ่งปันผลประโยชน์ข้าวเพื่อศึกษา วิจัย พัฒนาและส่งเสริมการผลิตและการจำหน่าย รวมถึงมีระบบให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเพื่อส่งให้แก่โรงสีข้าวให้ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง  
พระราชบัญญัติ  
การแบ่งปันผลประโยชน์ข้าว  
พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าว

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล  
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๒ ของรัฐธรรมนูญ  
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้  
เพื่อเป็นการรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศและคุ้มครองรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกร  
ในด้านการผลิตและจำหน่ายและให้เกิดความเป็นธรรมแก่โรงสีข้าวและผู้บริโภค การจัดระบบและควบคุมการผลิต  
การจำหน่ายและการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าวให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้  
สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าว พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา  
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าว” หมายความว่า ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสาร ข้าวเหนียวและรวมตลอดถึงปลายข้าว รำ  
และสิ่งใด ๆ ที่แปรสภาพมาจากข้าว

“นำเข้า” หมายความว่า นำเข้ามาในราชอาณาจักร

“ส่งออก” หมายความว่า จำหน่ายออกไปนอกราชอาณาจักร

“จำหน่าย” หมายความว่า รวมถึงให้ยืมและจำหน่ายด้วย

“เกษตรกร” หมายความว่า เกษตรกรผู้ซึ่งปลูกข้าวเพื่อส่งให้แก่โรงสีข้าว

“ผู้แทนเกษตรกร” หมายความว่า เกษตรกรซึ่งได้รับการเสนอเป็นผู้แทนของเกษตรกร

“สหกรณ์การเกษตร” หมายความว่า สหกรณ์การเกษตรประจำจังหวัดที่จัดตั้งขึ้นโดยสมาคม  
หรือกลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ และได้จดทะเบียนไว้  
ตามที่คณะกรรมการกำหนด แต่ไม่รวมถึงบริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดที่มีเกษตรกรเป็นผู้ถือหุ้น  
หรือหุ้นส่วนไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

“ผู้แทนสหกรณ์การเกษตร” หมายความว่า ผู้ซึ่งเป็นตัวแทนของสหกรณ์การเกษตรซึ่งได้รับการเสนอชื่อจากสมาคมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

“โรงสีข้าว” หมายความว่า สถานที่ที่ใช้ในการสีข้าวหรือแปรรูปข้าวเปลือกให้เป็นข้าวสารด้วยเครื่องจักรที่รับซื้อหรือรับจำนำข้าวจากเกษตรกรโดยผ่านทางสหกรณ์การเกษตรและให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับอนุญาตให้ตั้งและประกอบกิจการสีข้าวหรือแปรรูปข้าวเปลือกให้เป็นข้าวสารด้วย

“ผู้แทนโรงสีข้าว” หมายความว่า ผู้ซึ่งเป็นตัวแทนของโรงสีข้าวที่ได้รับการเสนอเป็นผู้แทนของโรงสีข้าว

“ผู้จัดจำหน่ายข้าว” หมายความว่า ผู้ที่ประกอบการโดยการจัดจำหน่ายข้าว ทั้งข้าวเปลือก ข้าวสารหรือข้าวที่ทำการบรรจุหีบห่อแล้ว ทั้งภายในราชอาณาจักรหรือนอกราชอาณาจักร โดยผ่านทางสหกรณ์การเกษตร

“ผู้แทนผู้จัดจำหน่ายข้าว” หมายความว่า ผู้ซึ่งเป็นตัวแทนของผู้จัดจำหน่ายข้าวที่ได้รับการเสนอเป็นผู้แทนของผู้จัดจำหน่ายข้าว

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนแบ่งปันผลประโยชน์ข้าว

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าว

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าว

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าวในแต่ละจังหวัดที่คณะกรรมการแต่งตั้งขึ้น

“คณะกรรมการบริหารกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนแบ่งปันผลประโยชน์ข้าว

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ระเบียบและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ เพื่อรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศและคุ้มครองรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในด้านการผลิตและจำหน่ายและให้เกิดความเป็นธรรมแก่โรงสีข้าวและผู้บริโภค การจัดระบบและควบคุมการผลิต การจำหน่ายและการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าวให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบให้ถือว่าบรรดากรรมการและอนุกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้และลูกจ้างที่จ้างโดยใช้เงินกองทุนเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีมติว่ากรรมการ  
อนุกรรมการ หรือลูกจ้างตามวรรคหนึ่งผู้ใดทุจริตหรือประพฤติมิชอบ ให้รัฐมนตรีผู้สั่งแต่งตั้งสั่งให้ผู้นั้น  
พ้นจากตำแหน่งและในกรณีการกระทำของผู้นั้นเป็นความผิดอาญาด้วย ให้คณะกรรมการป้องกัน  
และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการต่อไปตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ  
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๗ ผู้ใดจะดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการ คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการบริหาร  
กองทุน คณะอนุกรรมการ และคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานที่คณะกรรมการบริหารหรือคณะกรรมการบริหาร  
กองทุนแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ในขณะเดียวกันเกินสองคนมิได้

## หมวด ๒

### คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าว”  
ประกอบด้วยผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งจากข้าราชการในกระทรวงเกษตร  
และสหกรณ์จำนวนสองคน ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์แต่งตั้งจากข้าราชการในกระทรวงพาณิชย์  
จำนวนสองคน ผู้แทนเกษตรกรจำนวนสองคน ผู้แทนสหกรณ์การเกษตรจำนวนสองคน ผู้แทนโรงสีข้าว  
หรือผู้จัดจำหน่ายข้าวจำนวนสองคน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับ  
ด้านการบริหารธุรกิจข้าว ด้านเทคโนโลยีการผลิตข้าว หรือด้านเศรษฐศาสตร์จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ  
ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการด้วยกันเป็นประธานกรรมการ รองประธานกรรมการคนหนึ่ง  
และรองประธานกรรมการคนที่สองตำแหน่งละหนึ่งคน โดยให้ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์  
แต่งตั้งจากข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นเลขานุการ และให้มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการ  
ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้ช่วยเลขานุการได้ไม่เกินสองคน

มาตรา ๙ ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวง  
พาณิชย์แต่งตั้งตามมาตรา ๘ ต้องไม่เป็นเกษตรกร กรรมการ ผู้จัดการ พนักงานหรือลูกจ้างของโรงสีข้าวหรือ  
ผู้จัดจำหน่ายข้าว

มาตรา ๑๐ ผู้แทนเกษตรกร ผู้แทนสหกรณ์การเกษตร และผู้แทนโรงสีข้าวหรือผู้จัดจำหน่าย  
ข้าวต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) ไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(๓) ไม่เคยได้รับโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด

ที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) ไม่เคยเป็นผู้ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๖ วรรคสอง

(๕) ไม่เป็นข้าราชการการเมืองหรือดำรงตำแหน่งในทางการเมือง

(๖) ไม่เป็นกรรมการพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

ผู้แทนเกษตรกรต้องเป็นเกษตรกรซึ่งได้รับการเสนอชื่อจากสหกรณ์การเกษตรโดยต้องคำนึงถึง  
สัดส่วนของปริมาณผลผลิตทางการเกษตรของสมาชิกของแต่ละสหกรณ์การเกษตร และต้องไม่เป็นกรรมการ  
ผู้จัดการ พนักงาน ลูกจ้างของโรงสีข้าว หรือผู้จัดจำหน่ายข้าว

ผู้แทนสหกรณ์การเกษตรต้องเป็นกรรมการ ผู้จัดการ พนักงานหรือลูกจ้างของสหกรณ์ การเกษตรประจำจังหวัดซึ่งได้รับการเสนอชื่อจากสมาคมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย และต้องคำนึงถึง สัดส่วนตามกำลังการรับซื้อของสมาชิกของสมาคมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

ผู้แทนโรงสีข้าวหรือผู้จัดจำหน่ายข้าวต้องเป็นกรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน ลูกจ้างของโรงสีข้าว หรือผู้จัดจำหน่ายข้าวซึ่งได้รับการเสนอชื่อจากสมาคมโรงสีข้าวหรือจากสมาคมผู้จัดจำหน่ายข้าวและ ต้องคำนึงถึงสัดส่วนตามกำลังการรับซื้อของสมาชิกของสมาคมโรงสีข้าวหรือผู้จัดจำหน่ายข้าว

การเสนอและการถอดถอนผู้แทนเกษตรกร ผู้แทนสหกรณ์การเกษตร และผู้แทนโรงสีข้าว หรือผู้จัดจำหน่ายข้าวให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสองปี

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งหรือเสนอบุคคลอื่น เป็นกรรมการ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการ ซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือเสนอเข้ารับหน้าที่

ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่ง อาจได้รับแต่งตั้ง อีกได้แต่จะแต่งตั้งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๒ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๑ แล้ว ประธานกรรมการ รองประธาน กรรมการ และกรรมการ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ แล้วแต่กรณี
- (๖) รัฐมนตรีผู้แต่งตั้งให้ออก
- (๗) ถูกถอดถอนตามมาตรา ๑๐ วรรคห้า

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้แต่งตั้งหรือเสนอบุคคลอื่น เป็นกรรมการแทน แล้วแต่กรณี โดยไม่ชักช้าและให้ผู้ซึ่งเป็นกรรมการแทนอยู่ในตำแหน่งเท่าวาระที่เหลืออยู่ ของผู้ซึ่งตนแทน

ในระหว่างที่ยังไม่มีการเสนอกรรมการแทนดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีความจำเป็นต้องมี กรรมการแทนเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้ามตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ เป็นกรรมการ

เมื่อได้มีกรรมการแทนตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามวรรคสองพ้นจาก ตำแหน่ง

มาตรา ๑๔ ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ

ในการประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน กรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่อาจมาประชุมได้ ให้รองประธานกรรมการคนที่หนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการ และรองประธานกรรมการคนที่หนึ่งไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจมาประชุมได้ ให้รองประธานกรรมการคนที่สอง

เป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการทั้งสองคนไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจมาประชุมได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดโดยมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการคนที่หนึ่งรักษาการแทน ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการคนที่หนึ่งไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการคนที่สองรักษาการแทน ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการทั้งสองคนไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้เลขานุการเรียกประชุมเพื่อให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนประธานกรรมการ

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดแผนการปลูกและผลิตข้าว

(๒) กำหนดท้องที่ที่เหมาะสมสำหรับการส่งเสริมการปลูกข้าว

(๓) กำหนดพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกข้าวในท้องที่ที่คณะกรรมการ

กำหนดตาม (๒)

(๔) กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอจดทะเบียนและการรับจดทะเบียนสหกรณ์การเกษตร

(๕) กำหนดระเบียบว่าด้วยการจดทะเบียนและการเพิกถอนการจดทะเบียนเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการดำเนินการของสหกรณ์การเกษตร

(๗) กำหนดปริมาณข้าวที่ให้เกษตรกรผลิตซึ่งต้องคำนึงถึงพื้นที่ปลูกข้าวที่จดทะเบียนไว้ตาม (๒) และปริมาณผลผลิตโดยเฉลี่ยในสามปีที่ผ่านมา

(๘) กำหนดระเบียบว่าด้วยการจัดสรรปริมาณข้าวให้แก่โรงสีข้าวและผู้จัดจำหน่ายข้าว

(๙) กำหนดระเบียบว่าด้วยการส่งเสริมการปลูกข้าว รวมทั้งการป้องกันควบคุมและการปราบศัตรูข้าว

(๑๐) กำหนดระเบียบว่าด้วยการเก็บเกี่ยวและส่งข้าวให้แก่โรงสีข้าวและผู้จัดจำหน่ายข้าวและการตรวจสอบคุณภาพข้าว

(๑๑) กำหนดระเบียบว่าด้วยการรับข้าวจากเกษตรกรหรือสหกรณ์การเกษตร

(๑๒) กำหนดระเบียบว่าด้วยการผลิต การบรรจุ การเก็บรักษา สถานที่เก็บรักษา การสำรวจ การขนย้าย และการส่งมอบข้าว

(๑๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจำหน่ายข้าวเพื่อใช้บริโภคในราชอาณาจักรและกำหนดราคาขายข้าวดังกล่าว

(๑๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการนำเข้าข้าวในกรณีที่เกิดความจำเป็น

(๑๕) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการอนุญาตให้ส่งออกข้าว โดยหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขดังกล่าวต้องไม่มีลักษณะทำให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้ส่งออกแต่เพียงผู้เดียว

(๑๖) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนในการผลิตข้าว

(๑๗) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดทำประมาณการรายได้ การกำหนด และการชำระราคาข้าวซึ่งต้องคำนึงถึงต้นทุนการผลิตข้าวและกองทุนที่มีอยู่ด้วย

(๑๘) กำหนดอัตราส่วนของผลตอบแทนระหว่างเกษตรกร สหกรณ์การเกษตรโรงสีข้าว และผู้จัดจำหน่ายข้าวโดยให้นำความเห็นจากคณะอนุกรรมการมาพิจารณา และให้คำนึงถึงรายได้ที่ได้จากการขายข้าวทั้งหมดเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณราคาข้าว

(๑๙) กำหนดอัตราค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าวนอกเหนือจากผลตอบแทนตาม (๑๘) ที่โรงสีข้าวและผู้จัดจำหน่ายข้าวต้องแบ่งปันให้แก่เกษตรกรภายหลังจากการนำข้าวไปจำหน่ายแล้ว โดยให้นำความเห็นจากคณะอนุกรรมการมาพิจารณา และต้องคำนึงถึงรายได้ที่ได้จากการขายข้าวทั้งหมดเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณอัตราค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าว

(๒๐) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการวิจัยและส่งเสริมการผลิตข้าวและวิธีการชำระค่าธรรมเนียม

(๒๑) กำหนดระเบียบว่าด้วยเบี้ยปรับและเงินรางวัลสำหรับการนำจับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือประกาศที่คณะกรรมการกำหนด

(๒๒) กำหนดระเบียบว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการควบคุมการผลิตข้าวการจำหน่าย การนำเข้าและการส่งออกข้าว

(๒๓) กำหนดระเบียบว่าด้วยการจ้างลูกจ้างโดยใช้เงินกองทุนแบ่งปันผลประโยชน์ข้าว

(๒๔) กำหนดค่าตอบแทนคณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการบริหารกองทุน คณะอนุกรรมการ และคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานที่คณะกรรมการบริหารหรือคณะกรรมการบริหารกองทุนแต่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าตอบแทนของคณะกรรมการ

(๒๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

(๒๖) กำหนดระเบียบอื่นใดเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ  
การกำหนดตามวรรคหนึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นในแต่ละจังหวัด โดยประกอบด้วยผู้แทนจากสำนักงานเกษตรจังหวัดจำนวนสองคน ผู้แทนจากสำนักงานพาณิชย์จังหวัดจำนวนสองคน ผู้แทนเกษตรกรในจังหวัดจำนวนสองคน ผู้แทนสหกรณ์การเกษตรประจำจังหวัดจำนวนสองคน ผู้แทนโรงสีข้าวในจังหวัดหรือผู้แทนโรงสีข้าวในจังหวัดอื่นที่รับซื้อข้าวในจังหวัดนั้นในกรณีที่ไม่มีโรงสีข้าวในจังหวัดจำนวนสองคน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารธุรกิจข้าว ด้านเทคโนโลยีการผลิตข้าว หรือด้านเศรษฐศาสตร์ในจังหวัดจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้คณะอนุกรรมการเลือกอนุกรรมการด้วยกันเป็นประธานอนุกรรมการ รองประธานอนุกรรมการคนที่หนึ่งและรองประธานอนุกรรมการคนที่สองตำแหน่งละหนึ่งคน

ให้ตัวแทนจากสำนักงานเกษตรจังหวัดเป็นเลขานุการ

ให้นำความในมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการตามมาตรา ๑๖

(๒) ประเมินและรายงานผลพร้อมความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาตามมาตรา ๑๖

(๒๒) และ (๒๓)

(๓) กำกับดูแลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรประจำจังหวัด

- (๔) กำกับดูแลการดำเนินงานของโรงสีข้าวและผู้จัดจำหน่ายข้าวในพื้นที่รับผิดชอบ  
 (๕) ช่วยเหลือและให้ความเป็นธรรมแก่เกษตรกรโรงสีข้าวและผู้จัดจำหน่ายข้าวในพื้นที่

รับผิดชอบ

- (๖) ติดตามและตรวจสอบการจ่ายผลตอบแทนระหว่างเกษตรกร สหกรณ์การเกษตรโรงสีข้าวและผู้จัดจำหน่ายข้าวตามมาตรา ๑๖ (๑๘) และการจ่ายค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าวตามมาตรา ๑๖ (๑๙)  
 (๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการอาจมอบอำนาจให้คณะกรรมการบริหารกองทุน กรรมการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าวคนใดคนหนึ่ง หรือสำนักงานกระทำการใด ๆ แทน หรือมีหนังสือเรียกบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ข้อเท็จจริง อธิบาย แนะนำ หรือให้ความเห็นได้

เมื่อคณะกรรมการบริหารกองทุน กรรมการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าวคนใดคนหนึ่ง หรือสำนักงานได้กระทำการไปแล้วตามวรรคหนึ่งต้องรายงานให้คณะกรรมการทราบด้วย

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการได้รับคำตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

#### หมวด ๓

#### คณะกรรมการบริหาร

มาตรา ๒๑ ให้แต่งตั้งกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการบริหาร” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือผู้แทนจำนวนหนึ่งคน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือผู้แทนจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนเกษตรกรจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนสมาคมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนโรงสีข้าวหรือผู้แทนผู้จัดจำหน่ายข้าวจำนวนหนึ่งคน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารธุรกิจข้าว ด้านเทคโนโลยีการผลิตข้าว หรือด้านเศรษฐศาสตร์จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการบริหารเลือกกรรมการด้วยกันเป็นประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และเลขานุการ ตำแหน่งละหนึ่งคน และให้มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้ช่วยเลขานุการได้ไม่เกินสองคน

ให้นำมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๒ คณะกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการในเรื่องตามมาตรา ๑๖  
 (๒) ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ  
 (๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการบริหารอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องใด หรือมอบหมายให้ปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใด และให้นำมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสี่ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานโดยอนุโลม

คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานที่คณะกรรมการบริหารจะแต่งตั้งต้องประกอบด้วย ผู้แทนส่วนราชการ ผู้แทนเกษตรกร ผู้แทนสมาคมสหกรณ์การเกษตร และผู้แทนโรงสีข้าว ตามอัตราส่วนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑

มาตรา ๒๓ ในการกระทำการต่อบุคคลภายนอก ให้ประธานคณะกรรมการบริหารเป็นผู้กระทำการในนามของคณะกรรมการบริหาร โดยประธานคณะกรรมการบริหารอาจมอบอำนาจให้บุคคลใดเป็นตัวแทนหรือกระทำการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

นิติกรรมที่ประธานคณะกรรมการบริหารกระทำการโดยฝ่าฝืนระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนดหรือมติคณะกรรมการบริหาร ย่อมไม่ผูกพันคณะกรรมการและคณะกรรมการบริหาร

#### หมวด ๔

#### กองทุนแบ่งปันผลประโยชน์ข้าว

มาตรา ๒๔ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนแบ่งปันผลประโยชน์ข้าว” โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (๑) ศึกษา วิจัย พัฒนาและส่งเสริมการผลิตและการจำหน่ายข้าว
- (๒) รักษาเสถียรภาพของอุตสาหกรรมข้าวเพื่อผลประโยชน์ของเกษตรกร โรงสีข้าว และผู้จัดจำหน่ายข้าว เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ
- (๓) รักษาเสถียรภาพของราคาข้าวที่บริโภคในประเทศเพื่อผลประโยชน์ของผู้บริโภค
- (๔) เป็นกองทุนสวัสดิการเพื่อกู้ยืมสำหรับเกษตรกรโรงสีข้าวและผู้จัดจำหน่ายข้าว
- (๕) จัดทำประกันภัยตามธรรมชาติให้แก่เกษตรกรที่เป็นสมาชิก
- (๖) ให้ความคุ้มครองผลกำไรแก่เกษตรกรที่เป็นสมาชิกไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของผลกำไรต่อไร่ที่ควรจะได้รับ

(๗) กระทำการอื่นที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน

(๘) บริหารกองทุน

ให้กองทุนแบ่งปันผลประโยชน์ข้าวเป็นนิติบุคคลและมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มาตรา ๒๕ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการบริหารกองทุนแบ่งปันผลประโยชน์ข้าว” ประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จำนวนหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงการคลังจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์จำนวนหนึ่งคน ผู้แทนสำนักงานงบประมาณจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทยจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนเกษตรกรจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนสมาคมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำนวนหนึ่งคน และผู้แทนโรงสีข้าวจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนเลือกกรรมการด้วยกันเป็นประธานกรรมการ รองประธานกรรมการและเลขานุการ ตำแหน่งละหนึ่งคน และให้มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้ช่วยเลขานุการได้ไม่เกินสองคน

กรรมการตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่ดำรงตำแหน่งกรรมการหรืออนุกรรมการในคณะกรรมการอื่นใด ซึ่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

ให้นำมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๖ คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามมาตรา ๒๔ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ
- (๒) กำหนดระเบียบว่าด้วยการเก็บรักษา การหาผลประโยชน์และการใช้จ่ายเงินกองทุน

โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

- (๓) ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
- (๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย
- (๕) บริหารและควบคุมการปฏิบัติงานกองทุนให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการบริหารกองทุนอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องใด หรือมอบหมายให้ปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใด และให้นำมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสี่ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการและคณะทำงานโดยอนุโลม

คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานที่คณะกรรมการบริหารกองทุนแต่งตั้งต้องประกอบด้วยผู้แทนส่วนราชการ ผู้แทนเกษตรกร ผู้แทนสมาคมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย และผู้แทนโรงสีข้าว ตามอัตราส่วนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕

มาตรา ๒๗ ในการกระทำการตามมาตรา ๒๖ กับบุคคลภายนอกให้ประธานคณะกรรมการบริหารกองทุนเป็นผู้กระทำการในนามของคณะกรรมการบริหารกองทุน และให้นำมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๘ ให้กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าธรรมเนียมการวิจัยและส่งเสริมการผลิตข้าว
- (๒) เบี้ยปรับตามมาตรา ๑๖ (๒๑)
- (๓) เงินที่ได้รับตามมาตรา ๕๓
- (๔) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน
- (๕) ดอกผลจากการกู้ยืมเงินจากกองทุน
- (๖) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้
- (๗) เงินกู้โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรี
- (๘) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- (๙) เงินและทรัพย์สินอื่นๆ ที่ตกเป็นของกองทุนไม่ว่ากรณีใด

มาตรา ๒๙ ให้เกษตรกร โรงสีข้าวและผู้จัดจำหน่ายข้าวชำระค่าธรรมเนียมการวิจัยและส่งเสริมการผลิตข้าวโดยคำนวณจากปริมาณข้าวที่ส่งให้แก่โรงสีข้าวและจากปริมาณข้าวที่ผลิตได้แล้วแต่กรณี ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดสรรเงินจำนวนร้อยละสิบของเงินที่กองทุนได้รับตามมาตรา ๕๓ ส่งเข้ากองทุนสงเคราะห์เกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

ในกรณีจำเป็นเกี่ยวกับฐานะทางการเงินของกองทุน คณะรัฐมนตรีจะอนุมัติให้จัดสรรเงินตามวรรคหนึ่งไว้เป็นการชั่วคราว และลดอัตราการจัดสรรลงให้ต่ำกว่าร้อยละสิบก็ได้

มาตรา ๓๑ เงินของกองทุนให้นำมาใช้จ่ายได้เฉพาะเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๒๔ และเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการของกองทุนและของสำนักงาน ตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๒ ภายในเดือนเมษายนของทุกปี ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบดุลแสดงฐานะการเงิน โดยมีคำรับรองการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินและทำรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานเสนอต่อรัฐมนตรี

ให้รัฐมนตรีจัดให้มีการประกาศงบดุลและรายงานตามวรรคหนึ่งในราชกิจจานุเบกษา

#### หมวด ๕

#### เกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร

มาตรา ๓๓ ผู้ใดปลูกข้าวเพื่อส่งสหกรณ์การเกษตรต้องจดทะเบียนเป็นเกษตรกร การจดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๔ เกษตรกรต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติตามระเบียบและประกาศที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) รายงานปริมาณข้าวที่จะส่งให้แก่สหกรณ์การเกษตรเพื่อส่งต่อให้โรงสีข้าวและผู้จัดจำหน่ายข้าวตามแบบ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๕ เกษตรกรต้องปลูกข้าวตามปริมาณ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๖ สหกรณ์การเกษตรประจำจังหวัดต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย และจดทะเบียนเป็นสหกรณ์การเกษตรตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๗ สหกรณ์การเกษตรประจำจังหวัดต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) รับเอาข้าวจากเกษตรกรและส่งให้แก่โรงสีข้าวตามระเบียบและประกาศที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) รับและจ่ายผลตอบแทนระหว่างเกษตรกร โรงสีข้าว และผู้จัดจำหน่ายข้าวตามมาตรา ๑๖ (๑๘) ทั้งนี้ ตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๓) รับและจ่ายค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าวตามมาตรา ๑๖ (๑๙) ทั้งนี้ ตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๔) รายงานปริมาณข้าวที่จะได้รับจากเกษตรกรและที่ส่งให้แก่โรงสีข้าวและผู้จัดจำหน่ายข้าวตามแบบ วิธีการและระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดต่อสมาคมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

(๕) รายงานรายรับ รายจ่ายและงบดุลตามแบบ วิธีการและระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดต่อสมาคมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

(๖) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๘ สหกรณ์การเกษตรประจำจังหวัดต้องส่งข้าวให้แก่โรงสีข้าวและผู้จัดจำหน่ายข้าวตามปริมาณที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๙ ให้สมาคมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยดำเนินการดังนี้

(๑) กำกับดูแลสหกรณ์การเกษตรประจำจังหวัดให้ดำเนินการเป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) รายงานปริมาณข้าวที่จะได้รับจากเกษตรกรและที่ส่งให้แก่โรงสีข้าวและผู้จัดจำหน่ายข้าวตามแบบ วิธีการและระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดต่อคณะกรรมการ

(๓) รายงานรายรับ รายจ่ายและงบดุลตามแบบ วิธีการและระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดต่อคณะกรรมการ

#### หมวด ๖

#### โรงสีข้าวและผู้จัดจำหน่ายข้าว

มาตรา ๔๐ โรงสีข้าวและผู้จัดจำหน่ายข้าวต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติตามระเบียบและประกาศที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) เตรียมโรงสีข้าวหรือสถานประกอบการให้อยู่ในสภาพที่พร้อมที่จะรับซื้อข้าวตามเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) รับซื้อข้าวตามชนิด คุณภาพและปริมาณจากสหกรณ์การเกษตรตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

(๔) จำหน่ายข้าวตามชนิด คุณภาพและปริมาณที่คณะกรรมการกำหนด

(๕) ไม่เปิดการรับซื้อข้าวก่อนวันที่คณะกรรมการกำหนดหรือหยุดการรับซื้อโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๖) ไม่ขนย้ายข้าวออกนอกบริเวณโรงสีข้าวหรือสถานประกอบการ นอกจากขนย้ายตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๗) รายงานชนิด คุณภาพและปริมาณของข้าวที่รับซื้อ เก็บรักษา ขนย้าย จำหน่าย ส่งมอบ และคงเหลือเป็นรายเดือนตามแบบ วิธีการและระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

(๘) ชำระค่าธรรมเนียมการวิจัยและส่งเสริมการผลิตข้าวตามมาตรา ๒๙

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่มีความจำเป็น คณะกรรมการบริหารอาจสั่งให้โรงสีข้าวหรือผู้จัดจำหน่ายข้าวรับซื้อข้าวเพิ่มได้ ในกรณีเช่นนี้ให้โรงสีข้าวหรือผู้จัดจำหน่ายข้าวจำหน่ายข้าวตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนด ข้าวในส่วนที่รับเพิ่มนี้ ให้จัดการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๒ โรงสีข้าวหรือผู้จัดจำหน่ายข้าวต้องจำหน่ายข้าวที่รับไว้เพื่อใช้บริโภคในราชอาณาจักรหรือนอกราชอาณาจักรตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่โรงสีข้าวหรือผู้จัดจำหน่ายข้าวไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการบริหารดำเนินการตามที่เห็นสมควร โดยให้โรงสีข้าวหรือผู้จัดจำหน่ายข้าวเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนี้ทั้งสิ้น

#### หมวด ๗

#### การนำเข้าและส่งออก

มาตรา ๔๓ ห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้าข้าว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๔ ผู้ใดจะส่งออกข้าวต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีจำเป็นคณะกรรมการจะกำหนดปริมาณ ราคาและระยะเวลาสำหรับการส่งออกด้วยก็ได้

#### หมวด ๘

#### ราคาข้าวและค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าว

มาตรา ๔๕ ก่อนเริ่มฤดูกาลแปรรูปข้าว ให้คณะกรรมการบริหารจัดการจัดทำประมาณการรายได้จากการจำหน่ายข้าวในฤดูนั้น เพื่อกำหนดราคาข้าวขั้นต้นและค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าวขั้นต้น

การจัดทำประมาณการรายได้ การกำหนดราคาข้าวขั้นต้นและค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าวขั้นต้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ราคาข้าวขั้นต้นและค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าวขั้นต้นต้องไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบของประมาณการรายได้

มาตรา ๔๖ เมื่อคณะกรรมการบริหารจัดการจัดทำประมาณการรายได้และกำหนดราคาข้าวขั้นต้นและค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าวขั้นต้นแล้ว ให้แจ้งให้สหกรณ์การเกษตรประจำจังหวัด สมาคมโรงสีข้าวและสมาคมผู้จัดจำหน่ายข้าวทราบ และจัดให้มีการประชุมผู้แทนสหกรณ์การเกษตรประจำจังหวัด และผู้แทนสมาคมโรงสีข้าวเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อคัดค้าน ถ้ามี โดยทำเป็นหนังสือแจ้งให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบวันก่อนวันประชุม การทำคำคัดค้านให้กระทำเป็นหนังสือพร้อมด้วยเหตุผลโดยละเอียดยื่นต่อสำนักงานก่อนวันประชุมดังกล่าว

มาตรา ๔๗ เมื่อได้ประชุมตามมาตรา ๔๖ แล้ว ให้สำนักงานเสนอประมาณการรายได้ ราคาข้าวขั้นต้นและค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าวขั้นต้นและผลการประชุมต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

มาตรา ๔๘ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาประมาณการรายได้ราคาข้าวขั้นต้นและค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าวขั้นต้นพร้อมด้วยคำคัดค้านในกรณีที่มีคำคัดค้านแล้ว ให้คณะกรรมการเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

มาตรา ๔๙ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในราคาข้าวขั้นต้นและค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าวขั้นต้นตามมาตรา ๔๘ แล้ว ให้สำนักงานประกาศราคาข้าวขั้นต้นและค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าวขั้นต้นในราชกิจจานุเบกษา

ให้โรงสีข้าวหรือผู้จัดจำหน่ายข้าวชำระค่าข้าวให้แก่เกษตรกรตามราคาข้าวขั้นต้นและชำระค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕๐ เมื่อสิ้นเดือนกันยายนของทุกปี ให้คณะกรรมการบริหารคำนวณรายได้สุทธิที่ได้จากการจำหน่ายข้าวในแต่ละฤดูกาลผลิต

ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด มาใช้บังคับแก่การคำนวณรายได้สุทธิโดยอนุโลม

มาตรา ๕๑ ภายในเดือนตุลาคมของทุกปี ให้คณะกรรมการบริหารกำหนดราคาข้าวขั้นสุดท้ายและค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าวขั้นสุดท้าย โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตข้าว

(๒) ราคาข้าวขั้นต้น

(๓) ค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าวขั้นต้น

(๔) เงินที่ได้รับจากกองทุน

ราคาข้าวขั้นสุดท้ายและค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าวขั้นสุดท้ายเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้ว ให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้สำนักงานประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่ราคาข้าวที่ขั้นสุดท้ายหรือค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าวขั้นสุดท้ายต่ำกว่าราคาข้าวขั้นต้นหรือค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าวขั้นต้น ให้กองทุนจ่ายเงินชดเชยให้แก่โรงสีข้าวหรือผู้จัดจำหน่ายข้าวเท่ากับส่วนต่างดังกล่าว แต่เกษตรกรไม่ต้องส่งคืนค่าข้าวที่ได้รับเกิน

ในกรณีที่ราคาข้าวสุดท้ายหรือค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าวขั้นสุดท้ายสูงกว่าราคาข้าวขั้นต้นหรือค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าวขั้นต้น ให้โรงสีข้าวหรือผู้จัดจำหน่ายข้าวชำระค่าข้าวหรือค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าวเพิ่มให้แก่เกษตรกรจนครบตามราคาข้าวขั้นสุดท้ายหรือค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าวขั้นสุดท้ายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕๓ ให้โรงสีข้าวและผู้จัดจำหน่ายข้าวนำส่งเงินเข้ากองทุนเท่าจำนวนผลต่างระหว่างรายได้สุทธิและค่าข้าวตามราคาข้าวขั้นสุดท้ายรวมกับผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายข้าวขั้นสุดท้ายภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละห้าของกำไรทั้งระบบ

#### หมวด ๔

#### การควบคุมและการอุทธรณ์

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารเห็นว่าเกษตรกร สหกรณ์การเกษตรโรงสีข้าวหรือผู้จัดจำหน่ายข้าวกระทำการอันใด ผิดหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการบริหารมีอำนาจสั่งการให้เกษตรกร สหกรณ์การเกษตร โรงสีข้าวหรือบุคคลอื่นใดซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินกิจการของโรงสีข้าวกระทำการ หรือดเว้นการกระทำการนั้นได้

ผู้ได้รับคำสั่งของคณะกรรมการบริหารตามวรรคหนึ่ง ต้องปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

ในกรณีที่ผู้ได้รับคำสั่งของคณะกรรมการบริหารตามวรรคหนึ่ง ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำสั่ง

ให้คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีให้ขยายระยะเวลาออกไป แต่รัฐมนตรีจะขยายระยะเวลาให้เกินสามสิบวันมิได้

ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการหรือคณะกรรมการมิได้วินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดตามวรรคสี่ ให้ยื่นฟ้องต่อศาลภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับทราบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการหรือวันครบกำหนดตามวรรคสี่ แล้วแต่กรณี

การอุทธรณ์ตามวรรคสามหรือการยื่นคำร้องตามวรรคห้าไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการบริหาร เว้นแต่คณะกรรมการหรือศาล แล้วแต่กรณี จะสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๕๕ รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งการดำเนินงานของคณะกรรมการ  
ในการนี้ให้มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการและกรรมการชี้แจงข้อเท็จจริง  
แสดงความคิดเห็นทำรายงาน ตลอดจนสั่งให้กระทำหรือยับยั้งการกระทำใดๆเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้  
นโยบายและมติของคณะรัฐมนตรีและสั่งให้รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการได้

#### หมวด ๑๐

#### สำนักงานคณะกรรมการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าว

มาตรา ๕๖ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าวสังกัดกระทรวงเกษตร  
และสหกรณ์ โดยให้มิชานเป็นนิติบุคคล และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการและคณะกรรมการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) เก็บ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตข้าวและการจำหน่ายข้าว
- (๓) จัดทำแผนการปลูกข้าวเพื่อใช้บริโภคในราชอาณาจักรและส่งออกเสนอคณะกรรมการ
- (๔) รับจดทะเบียนเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร
- (๕) จัดทำทะเบียนเกษตรกรและที่ดินที่ใช้ในการปลูกข้าว
- (๖) ทดสอบคุณภาพข้าว
- (๗) วิจัยและพัฒนาการปลูกข้าว
- (๘) ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปลูกและการจำหน่ายข้าว ตลอดจนภาวะการตลาด  
ของข้าว ทั้งในและนอกราชอาณาจักร
- (๙) ประสานงานกับคณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการบริหารกองทุน คณะกรรมการ  
และคณะกรรมการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้
- (๑๐) ติดต่อประสานงานกับองค์การต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ
- (๑๑) กระทำกิจการอย่างอื่นตามที่คณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี คณะกรรมการและคณะกรรมการอื่น  
ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๗ ให้สำนักงานมีเลขาธิการหนึ่งคนเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้าง  
ของสำนักงาน และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์และเป็นไปตามเป้าหมาย  
แนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวงและในกรณีที่มีกฎหมายอื่นกำหนดอำนาจหน้าที่ของ  
เลขาธิการไว้เป็นการเฉพาะ การใช้อำนาจ และการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวให้คำนึงถึงนโยบาย  
ที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภาหรือที่ คณะรัฐมนตรีกำหนด หรืออนุมัติและนโยบาย แนวทาง และแผนการ  
ปฏิบัติราชการของกระทรวงด้วย

ในสำนักงานจะให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการรองจากเลขาธิการและช่วยเลขาธิการ  
ปฏิบัติราชการก็ได้

รองเลขาธิการมีอำนาจหน้าที่ตามที่เลขาธิการกำหนดหรือมอบหมาย

ให้เลขาธิการและรองเลขาธิการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

หมวด ๑๑  
พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๕๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สอบถามหรือเรียกให้บุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง ชี้แจง แสดงความคิดเห็น หรือขอให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(๒) เข้าไปในแหล่งเพาะปลูกข้าว เคหสถาน ยานพาหนะ โรงสีข้าว สถานที่เก็บข้าวหรือสถานที่ทำการค้าข้าวในเวลากลางวันระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจสอบให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าวทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และในกรณีที่มีความจำเป็นต้องเข้าไปตรวจสอบในแหล่งเพาะปลูกข้าว เคหสถาน ยานพาหนะ โรงสีข้าว สถานที่เก็บ หรือสถานที่ทำการค้าข้าว จะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าวก่อน

(๓) นำตัวอย่างข้าวในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบหรือทดสอบ

(๔) ยึด หรืออายัดข้าว สมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานอื่นเมื่อมีเหตุอันสมควรเชื่อว่ามี การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๙ เจ้าหน้าที่ต้องมีบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง และให้บุคคลดังกล่าวอำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือตามสมควร

หมวด ๑๒  
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๐ เกษตรกรผู้ใด โรงสีข้าวหรือผู้จัดจำหน่ายข้าวใด ไม่ชำระค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๖๑ ผู้ใดปลูกข้าวโดยมิได้จดทะเบียนเป็นเกษตรกรตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๖๒ เกษตรกรผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๔ (๑) หรือไม่รายงานปริมาณข้าว หรือโดยจงใจรายงานให้ผิดไปจากความเป็นจริงตามมาตรา ๓๔ (๒) หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๖๓ ผู้ใดมิได้จดทะเบียนเป็นสหกรณ์การเกษตรหรือถูกเพิกถอนทะเบียนการเป็นสหกรณ์การเกษตรแล้วส่งข้าวที่ตนมิได้ปลูกให้แก่โรงสีข้าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท

มาตรา ๖๔ สหกรณ์การเกษตรใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท

มาตรา ๖๕ โรงสีข้าวหรือผู้จัดจำหน่ายข้าวใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) หรือรายงานตามมาตรา ๔๐ (๗) อันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๖๖ โรงสีข้าวหรือผู้จัดจำหน่ายข้าวใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ (๖) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับสองเท่าของมูลค่าข้าวที่ขนย้ายออกนอกบริเวณโรงสีข้าว แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๗ โรงสีข้าวหรือผู้จัดจำหน่ายข้าวใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๘ โรงสีข้าวหรือผู้จัดจำหน่ายข้าวใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๙ โรงสีข้าวหรือผู้จัดจำหน่ายข้าวใดไม่นำเงินส่งเข้ากองทุน หรือส่งไม่ครบถ้วน ตามมาตรา ๕๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และให้ส่งเงินเข้ากองทุนจนครบพร้อมด้วยเงินเพิ่มอีกร้อยละสามต่อเดือนนับแต่วันที่ถึงกำหนดส่งหรือชำระ

การคำนวณระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีเศษของเดือนให้คิดเป็นหนึ่งเดือน  
เงินเพิ่มตามวรรคหนึ่ง ให้ตกเป็นของกองทุนด้วย

มาตรา ๗๐ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๑ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

#### บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๒ ผู้ใดปลูกข้าวหรือส่งข้าวให้แก่โรงสีข้าวหรือผู้จัดจำหน่ายข้าวก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิขอจดทะเบียนเป็นเกษตรกรหรือสหกรณ์การเกษตร แล้วแต่กรณีตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๓ ในวาระเริ่มแรก ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ คณะกรรมการบริหารกองทุน และคณะกรรมการบริหาร ไปพลางก่อนจนว่าจะได้แต่งตั้ง คณะกรรมการ คณะกรรมการบริหารกองทุน และคณะกรรมการบริหารตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ  
ของร่างพระราชบัญญัติการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าว  
พ.ศ. ....

๑. ให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๓. กำหนดให้มี “คณะกรรมการการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าว” ที่มีองค์ประกอบจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต การจำหน่าย การรับซื้อ และการบริหารจัดการธุรกิจเกี่ยวกับข้าวทั้งกระบวนการ มีอำนาจหน้าที่กำหนดแผนการปลูกและผลิตข้าว กำหนดท้องที่ที่เหมาะสมสำหรับการส่งเสริมการปลูกข้าว กำหนดพันธุ์ข้าวที่เหมาะสม กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอจดทะเบียน และการรับจดทะเบียนและเพิกถอนการจดทะเบียนเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตร การเก็บเกี่ยวและส่งข้าวให้แก่โรงสีข้าวและผู้จัดจำหน่ายข้าว และการตรวจสอบคุณภาพข้าว การรับข้าวจากเกษตรกรหรือสหกรณ์การเกษตร การผลิต การบรรจุ การเก็บรักษา สถานที่เก็บรักษา การสำรวจ การขนย้าย การส่งมอบข้าว การจำหน่ายข้าว เพื่อใช้บริโภคในราชอาณาจักร และกำหนดราคาขายข้าว กำหนดอัตราส่วนของผลตอบแทนรวมถึงค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าวระหว่างเกษตรกร สหกรณ์การเกษตรโรงสีข้าวและผู้จัดจำหน่ายข้าว และอื่นๆ เพื่อให้การบริหารจัดการและแบ่งปันผลประโยชน์ข้าวมีความเป็นธรรมและให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ร่างมาตรา ๘ และร่างมาตรา ๑๖)

๔. กำหนดให้มี “คณะกรรมการบริหาร” ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือผู้แทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือผู้แทน ผู้แทนเกษตรกร ผู้แทนสมาคมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย ผู้แทนโรงสีข้าวหรือผู้แทนผู้จัดจำหน่ายข้าว และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารธุรกิจข้าว ด้านเทคโนโลยีการผลิตข้าว หรือด้านเศรษฐศาสตร์เป็นกรรมการ มีหน้าที่ให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะ ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๒๑ และร่างมาตรา ๒๒)

๕. กำหนดให้มีการจัดตั้ง “กองทุนแบ่งปันผลประโยชน์ข้าว” เพื่อศึกษา วิจัย พัฒนาและส่งเสริมการผลิตและการจำหน่ายข้าว รักษาเสถียรภาพของอุตสาหกรรมข้าวเพื่อผลประโยชน์ของเกษตรกร โรงสีข้าว และผู้จัดจำหน่ายข้าว รักษาเสถียรภาพของราคาข้าว เป็นกองทุนสวัสดิการเพื่อยู้มสำหรับเกษตรกร โรงสีข้าวและผู้จัดจำหน่ายข้าว จัดทำประกันภัยตามธรรมชาติให้แก่เกษตรกรที่เป็นสมาชิก และให้ความคุ้มครองผลกำไรแก่เกษตรกรที่เป็นสมาชิก โดยให้มี “คณะกรรมการบริหารกองทุนแบ่งปันผลประโยชน์ข้าว” ประกอบด้วย ผู้แทนจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ สำนักงบประมาณ ธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทนเกษตรกร สมาคมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย และผู้แทนโรงสีข้าว เป็นกรรมการ มีอำนาจหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไข รวมถึงการบริหารและควบคุมการปฏิบัติงานกองทุนให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๔ ถึงร่างมาตรา ๓๒)

๖. กำหนดหน้าที่ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว โดยกำหนดให้มีการจดทะเบียนเป็นเกษตรกร เพื่อจะได้รับสิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงกำหนดหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติประการอื่นของทั้งเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร และสมาคมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓๓ ถึงร่างมาตรา ๓๙)

๗. กำหนดหน้าที่ของโรงสีข้าวและผู้จัดจำหน่ายข้าวให้ต้องปฏิบัติตามระเบียบและประกาศ ที่คณะกรรมการกำหนด และดำเนินการเตรียมโรงสีข้าว หรือสถานประกอบการให้อยู่ในสภาพพร้อมรับซื้อข้าว ตามเวลาที่กำหนด รับซื้อและจำหน่ายข้าวตามชนิด คุณภาพและปริมาณที่กำหนด และอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๐ ถึงร่างมาตรา ๔๒)

๘. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออกข้าวให้เป็นไปตามที่ คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๔๓ ถึงร่างมาตรา ๔๔)

๙. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการกำหนดราคาข้าวและค่าผลประโยชน์อื่นจากข้าว ของโรงสีข้าวหรือผู้จัดจำหน่ายข้าว รวมถึงการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๔๕ ถึงร่างมาตรา ๕๓)

๑๐. กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการแบ่งปันผลประโยชน์ข้าวในสังกัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ มีอำนาจและหน้าที่ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ เก็บ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตและการจำหน่ายข้าว จัดทำแผนการปลูกข้าวเพื่อใช้ในราชอาณาจักรและส่งออกเสนอคณะกรรมการ รับจดทะเบียนเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร จัดทำทะเบียนเกษตรกรและที่ดิน ทดสอบคุณภาพ วิจัยพัฒนา และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปลูก และการจำหน่ายข้าว ตลอดจนกิจการอย่างอื่นตามที่คณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี คณะกรรมการมอบหมายตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้มีเลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชา (ร่างมาตรา ๕๖ ถึงร่างมาตรา ๕๗)

๑๑. มีบทกำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ และมีบทกำหนดโทษของผู้ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕๘ ถึงร่างมาตรา ๗๑) รวมทั้งกำหนดบทเฉพาะ กาลให้ผู้ปลูกข้าวหรือส่งข้าวให้แก่โรงสีข้าวหรือผู้จัดจำหน่ายข้าวก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีสิทธิ ขอจดทะเบียนเป็นเกษตรกรหรือสหกรณ์การเกษตรตามพระราชบัญญัตินี้ โดยในวาระเริ่มแรก ให้รัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ คณะกรรมการบริหารกองทุน และ คณะกรรมการบริหาร ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะกรรมการบริหารกองทุน และ คณะกรรมการบริหารตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้ บังคับ (ร่างมาตรา ๗๒ ถึงร่างมาตรา ๗๓)